

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKTORAT ZA PROSTOR, GRADITEV IN STANOVANJA

Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

T: 01 478 70 00
F: 01 478 74 25
E: gp.mop@gov.si
www.mop.gov.si

Koroška regija

**Usmeritve za pripravo strategije razvoja regije s področja
prostorskega in urbanega razvoja**

Vsebina

Koroška regija	1
Smernice za pripravo strategij razvoja regije 2020+	3
1 Usmeritve iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije	4
1.1 Izhodišča prostorskega razvoja Slovenije	4
1.2 Koncept prostorskega razvoja Slovenije	7
2 Usmeritve prostorskega razvoja za območje razvojne regije	8
2.1 Usmeritve za razvoj mest, drugih urbanih naselij in drugih naselij pomembnih za razvoj regije	8
<i>Usmeritve za regijo</i>	9
2.2 Usmeritve za razvoj širših mestnih območij.....	10
<i>Usmeritve za regijo</i>	10
2.3 Usmeritve za razvoj družbene infrastrukture	11
<i>Usmeritve za regijo</i>	12
2.4 Usmeritve za razvoj gospodarske javne infrastrukture	12
<i>Usmeritve za regijo</i>	13
2.5 Usmeritev za prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembna za razvoj regije	15
<i>Usmeritve za regijo</i>	15
2.6 Usmeritve za opredelitev zelenega sistema regije	15
<i>Usmeritve za regijo</i>	15
2.7 Usmeritve za razvoj prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo.....	16
<i>Usmeritve za regijo</i>	17
2.8 Usmeritve za povezave s sosednjimi območji.....	17
<i>Usmeritve za regijo</i>	17
3 Priporočila za izdelavo ocene stanja s področja prostorskega razvoja za območje razvojne regije	19
4 Priloge	I
Priloga 1: Seznam sprejetih državnih prostorskih aktov (stanje 21. 12. 2018).....	I
Priloga 2: Seznam državnih prostorskih aktov v pripravi (stanje 21. 12. 2018	VI
Priloga 3: Seznam sprejetih občinskih prostorskih aktov (31.12.2018)	VIII
5 Priporočene strokovne podlage	22
Seznam slik in preglednic.....	23

Smernice za pripravo strategij razvoja regije 2020+

Načrtovanje razvoja na regionalni ravni zahteva skupno in usklajeno delovanje države in lokalne samouprave ter drugih, predvsem gospodarskih in družbenih deležnikov na območju razvojne regije. S pripravo strategij razvoja regije, regionalnih razvojnih programov ter regionalnih prostorskih planov se krepi učinkovitost načrtovanja na regionalni ravni. Okrepljeno povezovanje prostorskega načrtovanja z regionalnim razvojnim programiranjem mora spodbuditi občine k dogovarjanju in sodelovanju pri opredeljevanju njihovega bodočega razvoja. Med pripravo strategij razvoja regij naj se skrbi za intenzivno medsektorsko sodelovanje ter usklajevanje ciljev in ukrepov javnih (sektorskih) politik na ravni regije.

S pripravo regionalnega razvojnega programa 2021-2027 (v nadaljnjem besedilu RRP 2021-2027) je vsebinsko povezana tudi priprava regionalnega prostorskega plana (v nadaljnjem besedilu RPP). Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljnjem besedilu ZUreP-2) določa, da je RPP kot strateški premislek o prostorskem razvoju razvojne regije podlaga za pripravo RRP, ki se pripravlja za eno programsko obdobje.

Navedenim zakonskim določbam ZUreP-2 ni možno zadostiti v procesu načrtovanja za programsko obdobje 2021-2027, smiselno pa je, da oba razvojna dokumenta nastajata vsebinsko skladno, saj oba izhajata iz razvojnih možnosti ali problemov v posamezni razvojni regiji. Ker zaradi zamika v postopku priprave in uveljavitve ZUreP-2 predhodna priprava RPP pred RRP za programsko obdobje 2021-2027 ni možna in ker se je priprava RRP 2021-2027 že začela, priprava RPP pa še ne, se vsebinsko skladnost doseže tako, da strategija razvoja regije kot strateški del RRP predstavlja skupno izhodišče za razvojno in prostorsko načrtovanje na regionalni ravni.

Strategija razvoja regije lahko predstavlja **izhodišče za prostorsko načrtovanje na regionalni ravni**, t.j. za pripravo RPP, v kolikor zadosti pogojem ZUreP-2, in sicer da je (1) njena vsebina usklajena in dogovorjena z državo, z vsemi občinami v razvojni regiji in s sosednjimi razvojnimi regijami ter z javnostjo; (2) na podlagi njene vsebine možno določiti prostorski razvoj posamezne razvojne regije in bistvene razvojne priložnosti v posamezni razvojni regiji.

V okviru priprave strategije razvoja regije se priporoča obravnavo posameznih območij v regiji, ki jih je zaradi večjega doprinosa k razvoju regije smiselno obravnavati poglobljeno. Slednje lahko služi kot orodje za prepoznavanje potencialov posameznih območij v regiji, hkrati pa se za izbrana območja (teritorije) s pripravljeno razvojno strategijo smiselno zagotovi **pogoje za uporabo ustreznih celostnih teritorialnih pristopov**, kot jih narekuje Evropska kohezijska politika (EKP)¹: (1) definirano geografsko območje, ki ga strategija zajema; (2) analiza razvojnih potreb in potenciala območja; (3) opis celostnega pristopa za obravnavo opredeljenih razvojnih potreb in potencialov; in (4) opis sodelovanja partnerjev pri pripravi in izvajanju strategije.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52018PC0375&from=EN>

1 Usmeritve iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije

Strategija prostorskega razvoja Slovenije (v nadaljnjem besedilu SPRS 2004) je temeljni državni dokument o usmerjanju razvoja v prostoru. Podaja okvir za prostorski razvoj na celotnem ozemlju države in usmeritve za razvoj v evropskem prostoru ter določa zasnovo urejanja prostora, njegovo rabo in varstvo. SPRS 2004 je dostopna na naslovu: http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/publikacije/sprs_slo.pdf.

Ministrstvo pristojno za prostor je v letu 2013 začelo z aktivnostmi prenove prostorske politike in pripravo nove prostorsko razvojne strategije do leta 2050 (v nadaljnjem besedilu SPRS 2050). SPRS 2050 bo temeljni dolgoročni prostorsko razvojni dokument Republike Slovenije z vizijo, cilji in konceptom prostorskega razvoja do leta 2050, ki bo vključevala izzive prihodnjega razvoja družbe. V procesu priprave SPRS 2050 so bile izvedene številne analize in pripravljena strokovna gradiva in izhodišča, ki skladno s sklepom vlade z dne 5. 7. 2018 služijo kot strokovne podlage pripravi RRP 2021 - 2027. V smernice s področja prostorskega razvoja so zato smiselno vključena določila SPRS 2004, izhodišča iz izvedenih strokovnih gradiv ter vsebina iz predloga SPRS 2050 (vizija, cilji in koncept prostorskega razvoja). Gradiva pripravljena v procesu priprave SPRS 2050 so dostopna na naslovu: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/prostorski_razvoj_na_nacionalni_ravni/prenova_s_strategije_prostorskega_razvoja_slovenije/.

1.1 Izhodišča prostorskega razvoja Slovenije

Osnovna paradigma prostorskega razvoja Slovenije do leta 2050 je izboljšanje prostorske kohezije, s katerim se zagotavlja uravnotežen in trajnosten razvoj območij z upoštevanjem in rabo tam prisotnih (endogenih) prostorskih potencialov. Prostorsko načrtovanje ima odgovorno nalogo zagotavljanja dolgoročnega trajnostnega prostorskega razvoja in prilagajanja upravljanja s prostorom na spremenjene mednarodne okoliščine, družbene in gospodarske trende ter pričakovane globalne izzive. Prepoznani izzivi, ki imajo prostorske učinke tako na ravni regije, države kot na ravni EU in zahtevajo celostne in prostorsko prilagojene odzive, so:

- demografske spremembe,
- podnebne spremembe z regionalno specifičnimi vplivi,
- zmanjševanje energetske odvisnosti Slovenije od fosilnih goriv in prehod v nizkoogljično družbo,
- globalizacija gospodarstva,
- nova vloga mest,
- ohranitev visoke stopnje naravne ohranjenosti,
- večja vloga povezovanja v čezmejnem in širšem makroregionalnem prostoru.

Čeprav se vseh prihodnjih izzivov ne da napovedati, so nekateri, s katerimi se bosta v prihodnjih desetletjih soočila slovenska družba in slovenski prostor, znani in predvidljivi. Na te izzive se moramo pravočasno pripraviti in temu prilagoditi tudi način več nivojskega upravljanja prostora na vseh teritorialnih ravneh - državni, regionalni in lokalni. Prostorske strukture morajo postati odpornejše na pričakovane posledice podnebnih sprememb, zlasti večjo poplavno ogroženost naselij, infrastrukture in kmetijskih zemljišč, vročinske valove, pojave toplotnih otokov ter pomanjkanje vode za gospodinjstva in gospodarstvo; na demografske spremembe, zlasti spremenjene potrebe po stanovanjih, infrastrukturi ter oskrbi in storitvah zaradi zmanjšanja števila prebivalcev in večjega deleža starejših prebivalcev.

VIZIJA PROSTORSKEGA RAZVOJA

Vizija prostorskega razvoja je ohraniti raznolik, kakovosten, več-funkcionalen, učinkovito povezan in privlačen prostor, kot našo ključno razvojno prednost in prostorsko identiteto v širšem okviru/evropskem prostoru, ki omogoča kakovostno življenje za vse.

Slovenija je varna država, ki zagotavlja blaginjo in zadovoljstvo prebivalcev v zdravem okolju. Ljudje živijo v tesnem stiku z naravo, tudi mesta so prepletena z naravnimi elementi, uporabljene so mnoge na naravnih procesih temelječe tehnološke in upravljavske rešitve.

Slovenska mesta in druga naselja so urejena, živahna in prijetna za bivanje in delo, stanovanjska raba in območja storitvenih dejavnosti in dejavnosti, ki ne vplivajo kvarno na bivanjsko okolje so prepletene. Njihovo upravljanje je participativno in trajnostno naravnano. Visok delež zelenih površin v mestih prispeva h kakovosti okolja (kakovost zraka in voda ter prispeva k zmanjševanju ravni hrupa), prebivalcem in obiskovalcem omogoča druženje in rekreacijo na prostem, ter prispeva k lajšanju posledic pričakovanih podnebnih sprememb (omiljenje toplotnih otokov, boljša prevetrenost, preprečevanje poplav in zmanjševanje posledic suš - zadrževanje voda).

Podeželje je ob modernizaciji obdržalo tradicionalno in prepoznavno podobo. Med gospodarskimi dejavnostmi prevladujejo kmetijstvo in gozdarstvo, v skladu s prostorskimi potenciali se razvija storitveno gospodarstvo (predvsem turizem in rekreacija), prisotna so manjša podjetja, ki dopolnjujejo zaposlenost v primarnih dejavnostih. Proizvodnja je v veliki meri vezana na lokalne vire (lesna in prehrabna dejavnost, gradbeništvo ...). V podeželskih naseljih gradnja poteka znotraj območja obstoječega naselja, stavbni fond je prenovljen in dobro vzdrževan, funkcionalno prilagojen potrebam prebivalcev in tehnološkim zahtevam časa.

Ohranjena naravna in druga neposeljena območja ter zeleni sistemi mest so medsebojno povezani v sistem zelene infrastrukture. Ohranjeni naravna in kulturna krajina sta temelj za turizem, ki s tem krepi prepoznavnost Slovenije v širšem prostoru kot zelene, zdrave in aktivne države.

Policentričen in prostorsko uravnotežen sistem središč različnih ravni omogoča vsem prebivalcem ustrezno in enakopravno dostopnost do kakovostnih storitev splošnega pomena - izobraževanja, zdravstva, upravnih in oskrbnih storitev. Središča poselitvenega sistema so medsebojno dobro povezana (prometna in komunikacijska infrastruktura). Med središči je organiziran hiter, učinkovit ter časovno in cenovno konkurenčen javni potniški promet, prevozna sredstva so sodobna, varna in udobna, emisije snovi in hrupa v okolje so minimalne. Železniško omrežje je razvejano, tehnološko moderno in omogoča urejen, pogost in hiter železniški promet. Transitni tovorni promet poteka po železnici.

Na odmaknjenih in redko poseljenih območjih, kjer storitve splošnega pomena niso v neposredni bližini prebivalcev, so organizirane lokalnim potrebam in okoliščinam prilagojene oblike oskrbe. Storitve, za katere ni nujno fizična prisotnost, se v večini opravljajo preko elektronski sistemov. Na vseh poseljenih območjih je zagotovljena dostopnost do modernih informacijskih omrežij in tehnologij.

Slovenija povečuje delež lastne energetske oskrbe. V gospodarstvu prednjačijo visoka tehnologija, v trajnostni razvoj usmerjene dejavnosti ter načelom krožnega gospodarstva in zelenim tehnologijam prilagojena industrija. Naravni viri so ustrezno zaščiteni, njihova raba za gospodarski razvoj je racionalna in trajnostna. Ohranjena naravna in kulturna dediščina je dobro upravljana in je uporabljena za razvoj različnih in ustreznih gospodarskih dejavnosti.

CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA

Osnutek SPRS 2050 opredeljuje pet (5) strateških ciljev. Cilji postavljajo okvir za doseganje vizije prostorskega razvoja, prostorske kohezije, krepitev vloge Slovenije v čezmejnih in mednarodnih procesih povezovanja ter spodbujanje pozitivnih sprememb pri oblikovanju novih, več-funkcionalni rešitvah za razvojne probleme v sodobni družbi.

Strateški cilj 1: Racionalen in učinkovit prostorski razvoj

Racionalen in učinkovit prostorski razvoj izkorišča notranje potencialne naselij in razvrednotenih območij, se **prilagaja prostorskim in okoljskimi omejitvam** kot so izpostavljenost poplavam in drugim naravnim nesrečam ter **preudarno ravna z naravnimi viri**, zlasti s pitno vodo, energijo in zemljišči.

S prostorskim razvojem ustvarjamo pogoje za doseganje prostorske pravičnosti in prostorske kohezije na območju Slovenije, ki temelji na:

- racionalni organizaciji dejavnosti v prostoru in opremljenosti središč v policentričnem urbanem sistemu,
- dostopnosti do storitev,
- učinkoviti rabi prostorskih potencialov ob upoštevanju omejitev v prostoru
- ter povezanosti med vsemi deli Slovenije.

Strateški cilj 2: Konkurenčnost slovenskih mest

Konkurenčnost slovenskih mest temelji na njihovi **navezavi** na evropske prometne koridorje, **krepitevi** ključnih vstopnih točk ter **povezave** med njimi in z drugimi mesti ter metropolitanskimi območji v evropskem prostoru. **Okrepljene funkcije in infrastruktura** v obmejnih urbanih območjih povečujejo konkurenčno prednost in vodilno razvojno vlogo slovenskih mest na čezmejni ravni.

Prostorski razvoj z usklajenim pristopom na vseh teritorialnih ravneh prispeva k gospodarskemu, socialnemu in družbenemu razvoju države z:

- izvajanjem urbanega razvoja na ravni širših mestnih območij;
- vzpostavitvijo intermodalnih prometnih vozlišč za potniški in tovorni promet v navezavi na infrastrukturo, ki omogoča vpetost mest v mednarodne tokove;
- spodbujanjem funkcionalnega povezovanja v okviru širših mestnih območij in drugih funkcionalno povezanih območjih, zlasti na področju trajnostne mobilnosti, oskrbe s stanovanji, razporeditve delovnih mest, izvajanju ukrepov za prilagoditev na podnebne spremembe;
- krepitevijo vloge mest – vstopnih točk in obmejnih urbanih območij v razvojnih strategijah države, zlasti infrastrukturni, izobraževalni, zdravstveni, gospodarski, stanovanjski in okoljski;
- oblikovanjem celostnih razvojnih strategij širših mestnih območij, ki temeljijo na prednostih / potencialih konkretnega območja.

Strateški cilj 3: Kakovostno življenje na urbanih območjih in na podeželju

Mesta in druga naselja so **kompaktna, privlačna, zdrava in varna** za bivanje, delo, ustvarjanje in preživljanje prostega časa. Z izboljšanjem upravljanja ter povezovanja med mestnimi in podeželskimi naselji se uvajajo in krepijo **trajnostni pristopi** pri ravnanju z energijo, vodo, zrakom in tlemi.

Trajnostno usmerjen in načrtovan prostorski razvoj, ki prispeva k večji kakovosti bivanja v urbanih območjih in na podeželju, se dosega z:

- oblikovanjem in izvajanjem razvojnih vizij in strategij regij;
- celostnim upravljanjem mest s povezovanjem gospodarskih, oblikovalskih, tehničnih, tehnoloških in okoljskih vidikov v mestu in njegovem zaledju;
- oblikovanjem mest v prostore interakcij, inovacij, kulture in skupnostne povezanosti;
- primernimi oblikami zgoščanja mest in načrtovanjem novih javnih površin, vključenih v zeleni sistem mest;
- vzpostavitvijo in vzdrževanjem zelenih sistemov mest, ki se navezujejo na zelene sisteme regij in zeleno infrastrukturo države;
- ohranjanjem tradicije in kulturne dediščine ter vpetosti poselitvenih struktur v mozaik kmetijske in gozdne krajine;

- na regionalni ravni povezanimi in usklajenimi ukrepi trajnostne mobilnosti;
- prenovu in reaktivacijo slabše izkoriščenih oziroma razvrednotenih območij.

Strateški cilj 4: Krepitev prostorske identitete in več-funkcionalnost prostora

Prostorsko identiteto ustvarjajo **naravne, krajinske in grajene strukture**, ki izstopajo zaradi svojih lastnosti, strukture, položaja ali simbolnega pomena. Slovenija je prepoznavna po velikem deležu naravno ohranjenih območij, izjemnih naravnih vrednotah in kulturni dediščini ter bogatem in raznolikem mozaiku kulturne krajine. Ključne elemente prostorske identitete se **preudarno vključuje v gospodarski in družbeni razvoj**, s čimer se prispeva k večjemu ugledu Slovenije kot urejene, privlačne, kreativne, zdrave in zelene države.

Prostorski razvoj prispeva h krepitvi prostorske identitete in optimalni uporabi prostora z:

- oblikovanjem in uporabo skupnih instrumentov in sodelovanjem med deležniki,
- vzpostavitvijo in vzdrževanjem zelenih sistemov na regionalni ravni,
- opredelitvijo razvojnih potencialov regij, kot so: kulturna raznovrstnost (dediščina), biotska raznovrstnost in varovana območja.

Strateški cilj 5: Odpornost prostora in prilagodljivost na spremembe

Odpornost prostora zagotavljajo **usposobljene uprave in odločevalci**, ki **pravočasno prepoznajo** spremembe in njihove prostorske učinke, **hitro in učinkovito** mobilizirajo potrebne vire, sprožijo participatorne procese za **strokovno podprte in družbeno sprejemljive** odločitve in ukrepe ter tako prilagajajo prostor in družbo stalnim spremembam. K trajnostnemu prostorskemu razvoju, ki omogoča hitro odzivanje na spremembe, prispevamo z:

- okrepljenimi zmožnostmi zaznavanja problemov in izzivov ter prepoznavanjem njihovih učinkov na prostor;
- splošnemu ozaveščanju o prostoru in pomenu urejanja prostora;
- informiranim upravljanjem s prostorom in analitično podporo pri odločanju na vseh ravneh;
- krepitvijo usposobljenosti prostorskih načrtovalcev;
- izmenjavo znanj in izkušenj med deležniki na vseh ravneh;
- povečanjem sposobnosti za inovativno povezovanje strateškega planiranja in oblikovanja primernih ukrepov ter spremljanjem njihovih učinkov;
- kontinuiranim usposabljanjem za aktivno državljanstvo.

1.2 Koncept prostorskega razvoja Slovenije

Koncept prostorskega razvoja sledi načelom policentričnega razvoja. S podporo razvoju središč v poselitvenem sistemu se zagotavlja **racionalno organizacijo dejavnosti v prostoru**, podpira izboljšanje prostorske kohezije v smislu enakopravnega dostopa do storitev splošnega pomena in gospodarske javne infrastrukture na celotnem območju države in izboljševanje kakovosti bivanja. Koncept prostorskega razvoja podpira krepitev **konkurenčne moči mest** in urbanih naselij. S sodelovanjem in zagotavljanjem funkcionalnih povezav in interakcij med urbanih naselji, naselji znotraj širših mestnih območij, drugimi območji funkcionalnega povezovanja in naselji na podeželju, se zagotavlja uravnoteženost pogojev za razvoj med različnimi regionalnimi območji in premagovanje negativnih učinkov odmaknjenosti. Koncept prostorskega razvoja spodbuja lokalne skupnosti k **medsebojnemu sodelovanju** in dopolnjevanju preko administrativnih meja ter večjo navezavo razvoja območij na prostorske potenciale (prostorska specializacija). Poleg gospodarske javne infrastrukture podpira razvoj policentričnega urbanega sistema še zelena infrastruktura, na katero se navezujejo zeleni sistemi regij in mest. Omogoča ohranjanje naravnega in kulturnega potenciala prostora, **kakovosti prostora in prostorske identitete** ter

povečevanje odpornosti in zmanjševanje ranljivosti prostora; nudi pa tudi razvojne priložnosti za različne vrste območij.

Koncept prostorskega razvoja se udejanja preko različnih javnih (sektorskih) politik, področnih programov in načrtov, strategije razvoja regije, regionalnih prostorskih planov in regionalnih razvojnih programov, regionalnih celostnih prometnih strategij, regionalnih energetskega konceptov, občinskih razvojnih in prostorskih aktov, lokalnih energetskega konceptov, celostnih prometnih strategij, trajnostnih urbanih strategij, idr. Usmeritve vseh teh dokumentov in iz njih izhajajoči ukrepi morajo biti usklajeni z usmeritvami, cilji in konceptom prostorskega razvoja ter prispevati k njihovemu izvajanju.

2 Usmeritve prostorskega razvoja za območje razvojne regije

Koroška je regija z močno tradicijo na področju rudarstva, železarstva in industrije, še vedno ohranja razvojno vez s tradicionalnimi gospodarskimi panogami. Naravnogeografsko jo sestavljajo doline treh rek – Mislinje, Mežice in Drave, ter treh pogorij – Pohorja, Karavank in Savinjskih Alp.

Pomembni zaposlitveni središči sta predvsem Ravne na Koroškem z območji namenjenimi industriji ter Slovenj Gradec, ki predstavlja storitveno in upravno središče regije. Na drugi strani hribovita in gorska podeželska območja izkazujejo izrazite depopulacijske trende.

Z vidika prometne dostopnosti je regija slabše razvita, kar posledično vpliva na razvoj gospodarstva in migracije prebivalstva v širša mestna območja drugih regij (Savinjske, Podravske) in v Avstrijo. Zato je ključno, da se razvojno povezuje tako s sosednjimi regijami in njihovimi širšimi mestnimi območji, kakor tudi preko nacionalnih meja.

Ohranjeni naravna in kulturna krajina predstavljata potencial za razvoj turizma, obsežni gozdovi pa za razvoj gospodarstva na področju lesne industrije.

Regija v zadnjem obdobju kaže pozitivne razvojne trende zato naj nadaljuje z razvojnimi programi usmerjeni zlasti v krepitev podjetništva, v razvoj Koroškega širšega mestnega območja, v izboljšanje prometne dostopnosti proti osrednji Sloveniji, prestrukturiranje kmetijstva, usmeritev v turizem, čezmejno sodelovanje, ipd.

Regionalni razvoj se naveže na tiste prostorske potenciale, ki nudijo podporo lokalnemu gospodarskemu in socialnemu razvoju, povečujejo odpornost na podnebne spremembe, zmanjšujejo ranljivost prostora, krepijo vzdržno in trajnostno rabo virov, omogočajo vzpostavljanje pogojev za večjo zaposljivost v lokalnem okolju in ne povečujejo dnevnih migracij ali izseljevanja.

2.1 Usmeritve za razvoj mest, drugih urbanih naselij in drugih naselij pomembnih za razvoj regije

Za izboljšanje gospodarske, družbene in okoljske učinkovitosti države je ključen razvoj urbanih naselij kot zaposlitvenih središč, središč rasti in inovacij, hkrati pa ta naselja zagotavljajo storitve tudi za prebivalce gravitacijskih, pretežno podeželskih območij. Z medsebojno delitvijo in dopolnjevanjem funkcij med urbanih naselji na ravni razvojnih regij se prispeva k povečanju učinkovitosti porabe omejenih naravnih in finančnih virov potrebnih za zagotavljanje zadostne ravni oskrbe prebivalcev s storitvami splošnega pomena.

Razvoj urbanih naselij se načrtuje celovito na podlagi dolgoročne razvojne vizije regije. Ključni cilj je ustvarjanje sinergij in preprečevanje prostorskih konfliktov ter navzkrižij med različnimi rabami in dejavnostmi v prostoru z upoštevanjem potreb prebivalcev in gospodarstva, prostorskih možnosti in omejitev v prostoru. Razvojna vizija temelji na potencialih za gospodarski razvoj ter vlogi in funkciji posameznega mesta ali drugega urbanega naselja kot središča v policentričnem urbanem sistemu I. do IV ravni. Umeščanje dejavnosti, družbene infrastrukture, stanovanj in gospodarske infrastrukture se zagotavlja v urbanih naseljih, čemur sledi načrtovanje regionalnih projektov na področju družbene infrastrukture, gospodarske javne infrastrukture ter zelene infrastrukture.

Posebno skrb se posveča ustvarjanju pogojev za razvoj pametnih mest, zlasti za izboljšanje privlačnosti mest kot vozlišč idej in znanja, lokalne in globalne povezanosti ter kakovostnega bivalnega prostora za različne skupine prebivalstva in krepitev socialne kohezivnosti.

Pri razvoju podeželskih naselij se morajo uskladiti potrebe po bivanju, delu in razvoju primarnih dejavnosti ter z njimi povezanih dopolnilnih dejavnosti. V podeželskih naseljih se ohranja stanovanjsko funkcijo, nove poselitve in stanovanjskih površin, pa se v tovrstna naselja ne usmerja.

Strategija razvoja regije naj skladno z razvojno vizijo in cilji regije obravnava in opredeli vlogo mest in drugih urbanih naselij v regiji. Naselja s statusom mesta ter druga urbana naselja v skladu s kriteriji SPRS 2050 so navedena v preglednici št. 1 in na sliki št. 1.

V kolikor sistem urbanih naselij na regionalni ravni ne zadovoljuje potreb z vidika ustreznega zagotavljanja storitev za vse prebivalce regije oziroma doseganja razvojnih ciljev regije, se v strategiji razvoja regije lahko opredeli druga naselja pomembna za razvoj regije. Taka naselja se opredelijo na tistih prednostnih območjih za razvoj posameznih dejavnosti pomembnih za regijo, ki so oddaljena od središč višjih ravni, imajo podeželsko zaledje in so pomembna z vidika oskrbe prebivalcev teh območij s storitvami splošnega pomena. Naselja, pomembna za razvoj regije imajo vsaj 1.500 prebivalcev, so sedež občine z vsaj 2.000 prebivalci, imajo popolno osnovno šolo, primarno zdravstveno oskrbo (zdravstvena postaja) ter so gospodarsko pomembna (indeks delovne migracije > 96 - zmerno delovna občina). Druga naselja, pomembna za razvoj regije se ne določajo znotraj širših mestnih območij in drugih območij funkcionalnega povezovanja.

Kadar naselje, kljub ukrepom prenove in notranjega razvoja, prostorsko ne more zagotoviti opravljanja vloge središča, opredeljene v policentričnem urbanem sistemu poselitve, se v strategiji razvoja regije lahko opravi razmislek o opredelitvi potrebe po območju za dolgoročno širitev tega naselja. Utemeljitev potrebe mora jasno izhajati iz preveritve trendov gospodarskega razvoja v zadnjem 15 letnem obdobju, stanja in projekcije rasti prebivalstva za 15 letno obdobje, potrebe po novih javnih najemnih stanovanjih ter opredelitve učinka na funkcionalne povezave v širšem mestnem in gravitacijskem območju, upošteva je usmeritve za širša mestna območja.

Usmeritve za regijo

Preglednica 1: Urbana naselja v Koroški regiji (vir: preliminarni osnutek SPRS 2050)

Ime naselja	Raven središča	Status mesta
Slovenj Gradec	2	da
Dravograd	3	da
Ravne na Koroškem	3	da
Radlje ob Dravi	4	da
Mežica	/	da
Prevalje	/	da
Muta	/	ne
Črna na Koroškem	/	ne

Slovenj Gradec se razvija kot središče II. ravni, ki je dobro opremljeno s storitvami splošnega pomena. Znotraj Koroške razvojne regije ter širšega mestnega območja se razvija funkcijsko povezano z ostalimi središči, pri čemer se zasleduje cilj delitve in dopolnjevanja funkcij.

Kot središči III. ravni se razvija **Dravograd** in **Ravne na Koroškem s Prevaljami**. V njih se razvija storitve, oskrbne in druge dejavnosti (storitve splošnega in splošnega gospodarskega pomena) za oskrbo prebivalcev teh središč ter oskrbo prebivalcev v gravitacijskih zaledjih središč, ki so pogosto podeželska, obmejna, odmaknjena, gorska in oddaljena od glavnih prometnih koridorjev. Dravograd se zaradi ugodne prometne in središčne lega znotraj razvojne regije lege razvija še kot multimodalno potniško in tovarno vozlišče.

Radlje ob Dravi se razvijajo kot središča IV. ravni. V središču se zagotavlja najmanj zdravniška oskrba na primarni ravni in teritorialna organizacija državne uprave.

Slika 1: Prikaz urbanih naselij in središč policentričnega urbanega sistema na območju Koroške razvojne regije (vir: MOP DzPGS, Kartografska podlaga: GURS, Obdelava: MOP, DzPGS)

2.2 Usmeritve za razvoj širših mestnih območij

Širša mestna območja so najbolj urbanizirana območja v državi in podpirajo konkurenčnost Slovenije. Obsegajo gravitacijska zaledja mestnih občin, središč I. in II. ravni, znotraj katerih so stanovanjska območja povezana z učinkovitim javnim prometom, delovnimi mesti in storitvami splošnega pomena, grajene strukture pa integrirane z zeleno infrastrukturo preko zelenih sistemov regij in mest. Širša mestna območja so območja integriranega javnega potniškega prometa z vozlišči javnega potniškega prometa v središčih. Središča so prometno povezana s svojim funkcionalnim zaledjem. Razvija se oblike trajnostne mobilnosti, ki slonijo na intermodalnosti, povezovanju tirnega in cestnega javnega potniškega prometa, kolesarjenja in osebnega motornega prometa. V primeru širitev in prenove naselij ali umeščanja večjih generatorjev prometa (npr. poslovne cone ali nakupovalna središča) se zagotavlja usklajenost gospodarskega, prometnega in prostorskega načrtovanja.

Povezave med središči ter središči in njihovim zaledjem so v širših mestnih območjih posebej intenzivne in raznotere. Funkcionalna povezanost zahteva reševanje skupnih razvojnih problemov in izzivov z okrepljenim sodelovanjem občin znotraj širšega mestnega območja, regionalnih akterjev in države z usklajenim načrtovanjem in izvajanjem infrastrukturnih in drugih razvojnih projektov. V okviru strategije razvoja regije se za širša mestna območja predlaga zajem elementov, ki bodo lahko služili tudi kot podlaga ali izhodišče za pripravo teritorialnih razvojnih strategij. Izvajanje celostnih projektov na območju širših mestnih območij je ena izmed možnosti spodbujanja urbanega razvoja s sredstvi Evropske kohezijske politike.

Usmeritve za regijo

Koroško širše mestno območje tvorijo Slovenj Gradec, Dravograd in Ravne na Koroškem s Prevaljami s poudarjeno vlogo industrije kot glavno dosedanjo paradigmo razvoja. Središča koroškega širšega mestnega območja se razvijajo na podlagi delitve funkcij javnega pomena. Zagotovi se primerna infrastrukturna povezava z osrednjeslovenskim prostorom z izgradnjo prometnih infrastrukturnih povezav s središči II. in III. ravni (Celje in Velenje kot središči v Savinjski razvojni regiji) ravni in okrepitevijo elektroenergetskih povezav. Krepi se

upravno, zdravstveno, kulturno in izobraževalno vlogo Slovenj Gradca ter gospodarsko vlogo središč širšega mestnega območja in spodbuja njihovo konkurenčnost v čezmejnem prostoru.

Proti jugu se Koroško širše mestno območje funkcionalno povezuje z Velenjem kot središčem v Savinjski razvojni regiji.

Slika 2: Koroško širše mestno območje

2.3 Usmeritve za razvoj družbene infrastrukture

Družbena javna infrastruktura so prostorske ureditve ali objekti za dejavnosti vzgoje, izobraževanja in znanosti, športa in rekreacije, zdravstva, socialnega varstva, kulture, javne uprave in verske dejavnosti. Poleg regulatorne funkcije opravlja javna uprava tudi storitvene funkcije, s katerimi se zagotavlja družbene dobrine, ki jih trg praviloma ne zagotavlja ali jih ne zagotavlja v zadostni meri.

Upoštevajoč analizo stanja družbene infrastrukture in demografsko dinamiko prebivalstva oziroma njegovih starostnih podskupin se v strategiji razvoja regije predvidi razvoj posamičnih vrst družbene infrastrukture. Prostorske potrebe za zagotavljanje družbene infrastrukture se preverja povezljivo z usmeritvami za razvoj urbanih in drugih naselij. Strategija razvoja regije naj naslovi prostorske potrebe za opravljanje storitev splošnega pomena oziroma za družbeno infrastrukturo ter racionalno krajevno razmestitev oziroma umestitev predvidenih prostorskih ureditev oziroma objektov družbene infrastrukture, ki bo upoštevala, poleg interesov občin v regiji, tudi regionalni optimum oziroma sistemsko racionalnost za celotno regijo in v povezavi s sosednjimi regijami. Pred poseganjem na nove površine se tudi pri zagotavljanju družbene infrastrukture daje prednost prenovi in reaktivaciji opuščanih in neizkoriščenih stavb in zemljišč v naseljih. Prebivalcem drugih naselij je treba zagotoviti dobro dostopnost z javnim potniškim prometom do centralnih dejavnosti. Pri nadaljnjem razvoju naselij je treba zagotavljati povezovanje in dopolnjevanje družbene in storitvene infrastrukture ter predvsem prostorsko dostopnost za različne uporabnike. Skladno s tem se v strategiji razvoja regije smiselno upoštevajo tudi usmeritve za razvoj prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo.

V naseljih se glede na število prebivalstva zagotavlja ustrezna infrastruktura za opravljanje storitev splošnega pomena na področju osnovnega šolstva, predšolskega varstva, primarne

zdravstvene oskrbe, kulturnih dejavnosti, raznoliko ponudbo oblik bivanja in oskrbe za starejše, športne objekte in igrišča ter objekte in ureditve za upravne funkcije.

Usmeritve za regijo

Regija naj ob upoštevanju načel urejanja prostora usklajuje nacionalne in lokalne strategije ter programe razvoja družbenih dejavnosti od vzgoje in izobraževanja, zdravstvenih objektov, športnih in kulturnih zavodov, javnoupornih služb in zavodov do delovanja civilnih društev, ki se ukvarjajo z družbenimi dejavnostmi, na primer na področju športa ali kulture.

Slovenj Gradec predstavlja storitveno, upravno in kulturno središče regije in Koroškega širšega mestnega območja kjer se razvija družbena infrastruktura za vzgojno izobraževalno dejavnost na vseh ravneh, bolnišnično oziroma zdravstveno dejavnost ter druge javne kulturne, izobraževalne, športne, upravne in storitvene službe s poudarkom na družbeni infrastrukturi regionalnega pomena.

Poleg Slovenj Gradca se skladno s policentričnim urbanim sistemom družbena infrastruktura za opravljanje funkcij višje ravni krepi tudi v naseljih, ki opravljajo vlogo III. sta Dravograd, in Ravne na Koroškem. V teh naseljih se zagotavlja družbena infrastruktura predvsem za terciarno in sekundarno raven zdravstvene oskrbe, visokošolsko izobraževanje, sodne in upravne institucije, specializirano socialno varstvo. V Radljah ob Dravi (IV. raven) se zagotavljajo najmanj zdravstveni dom, ter teritorialne organizacije (decentralizirane) državne uprave.

Za Koroško je značilna depopulacija odročnih hribovskih območij. Teži se k razvoju inovativnih in prilagojenih rešitev in ukrepov, ki prebivalcem omogočajo lažjo dostopnost do javnih in drugih storitev, zlasti na področju osnovnih vzgojno-izobraževalnih, zdravstvenih in lokalnih javno upornih funkcij. Temu sledi načrtovanje družbene infrastrukture lokalnega pomena, ki prispeva k blaženju izseljevanja iz odročnih gorskih in obmejnih območij.

Koroška je obmejno območje, zato naj se posebna skrb nameni čezmejnemu sodelovanju v okviru izvajanja javnih storitev, kjer obstaja skupen interes na obeh straneh meje.

2.4 Usmeritve za razvoj gospodarske javne infrastrukture

Omrežje prometne infrastrukture učinkovito povezuje urbana naselja / središča v enotno policentrično omrežje in se razvija usklajeno z njim, sledi razvojnim osem in funkcijskim povezavam. Krepi se vloga mest kot vstopnih točk in obmejnih urbanih območij. Vzpostavijo in razvijajo se intermodalna prometna vozlišča za potniški in tovorni promet v navezavi na infrastrukturo, ki omogoča vpetost mest v mednarodne tokove. Posodobijo in dogradijo se regionalne železniške povezave znotraj širših mestnih območij. Tranzitni tovorni promet poteka po železnici. Mednarodna letališča v Sloveniji in neposredni bližini se prednostno navezujejo na železniško omrežje. Glede na utemeljene potrebe se na regionalni ravni razvija obodni sistem prometnic.

Pri opredeljevanju razvojnih ciljev regije naj strategija razvoja regije upošteva, da se v naseljih, ki opravljajo vlogo središč, načrtuje in posodablja intermodalna vozlišča za potniški promet, s povezovanjem postajališč različnih prometnih načinov (železniški, cestni) in infrastrukture za kolesarjenje. Na terminalne in postajališča JPP se navezujejo daljinske in glavne kolesarske povezave ter lokalno kolesarsko omrežje (za potrebe prebivalcev naselja). Daljinske in glavne kolesarske povezave se razvijajo med urbanimi naselji, povezujejo urbana naselja in naselja v njihovem širšem zaledju ter naselja širših mestnih območij. Sklenjene kolesarske povezave na regionalni ravni se krepijo tudi v območjih, prednostno namenjenih razvoju turizma.

V okviru strategije razvoja regije se poleg analiz možnosti vključevanja obnovljivih virov in samooskrbe z energijo preverijo tudi možnosti varčevanja z energijo in načini pospeševanja učinkovite rabe energije. Zagotavlja se prednost rabe OVE pred fosilnimi viri energije. Na območjih urbanih naselij, širših mestnih območij in prednostnih območij za razvoj posameznih dejavnosti se spodbuja gradnja novih enot za sočasno proizvodnjo toplote in električne energije in sistemov daljinskega ogrevanja, ki uporabljajo toploto iz soproizvodnje.

Zagotovijo se pogoji za posodobitev in nadgradnjo prenosnega plinovodnega omrežja in širitev distribucijskega plinovodnega ter elektro omrežja v skladu s potrebami skupnosti in usmeritvami, ki so opredeljene v strateških razvojnih dokumentih energetskega sektorja. Male HE, kot potencial za trajnostno rabo obnovljivega vira energije, se razvijajo v sklopu regionalne energetske oskrbe. Pri hidroenergetski izrabi se načeloma stremi za večfunkcionalnostjo prostora, medtem ko se pri večjih območjih za vetrno energijo omogoča le so-rabo prostora za energetske in kmetijske namene. Regija sodeluje z državo pri načrtovanju, gradnji in upravljanju vodne infrastrukture (zlasti visokovodnih nasipov, zadrževalnikov, prodnih pregrad, objektov za stabilizacijo dna in brežin, črpališč in odvajanje zalednih voda), s ciljem varstva pred škodljivim delovanjem voda na ogroženem območju. Preverijo se možnosti za postavitve srednje in malih vetrnih elektrarn s so-rabo na območjih namenske rabe za energetiko, kmetijstvo, industrijo in infrastrukturo. Prednostna območja za rabo sončne energije so območja stavbnih zemljišč, infrastrukturnih objektov in razvrednotena območja. Zagotovijo se pogoji za celosten razvoj in dostopnost do telekomunikacijskega omrežja, tako v urbanih območjih, kot na podeželju.

Usmeritve za regijo

Prednostna razvojna os regije je v smeri proti jugu, Savinjski in Osrednjeslovenski regiji, in sloni na cestnem prometu. Dolina reke Drave predstavlja ob prisotnosti cestne in regionalne železniške proge funkcionalno povezavo proti vzhodu in Podravski regiji.

Krepijo in posodablajo se raznovrstne prometne povezave regije s središči znotraj nje, drugimi regijami in preko državne meje.

V Slovenj Gradcu in Dravogradu se razvijata osrednji gospodarski cona, tovorni terminal v Dravogradu se razvija v povezavi s cestnim in zlasti železniškim prometom. Preko Dravograda kot vstopne v državo vstopajo pomembnejši prometni – potniški in tovorni tokovi. Prednostno se izkoristi vsa obstoječa železniška infrastruktura.

Preverijo se možnosti večjega izkoristka letališča v Slovenj Gradcu.

Razvoj energetske infrastrukture sledi potrebam oskrbe središč in drugih naselij regije v povezavi s sosednjimi regijami. Prednostno območje za rabo hidroenergetskega potenciala je na reki Dravi, kjer se omogoča prenova in tehnološka nadgradnja obstoječih hidroelektrarn.

Potencialno območje za postavitve vetrnih elektrarn je hribovito območje Ojstrice severno od Dravograda.

S strategijo razvoja regije se stremi k opremljanju stavbnih zemljišč s komunalno infrastrukturo (javne ceste, oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadne vode, ravnanje s komunalnimi odpadki), ki se načrtuje skupaj na nivoju več občin oziroma na nivoju celotne regije. Izpostavijo naj se območja, za katera je smotrno zagotoviti povezovanje s sosednjimi območji na področju komunalnega opremljanja stavbnih zemljišč (medregionalno, čezmejno).

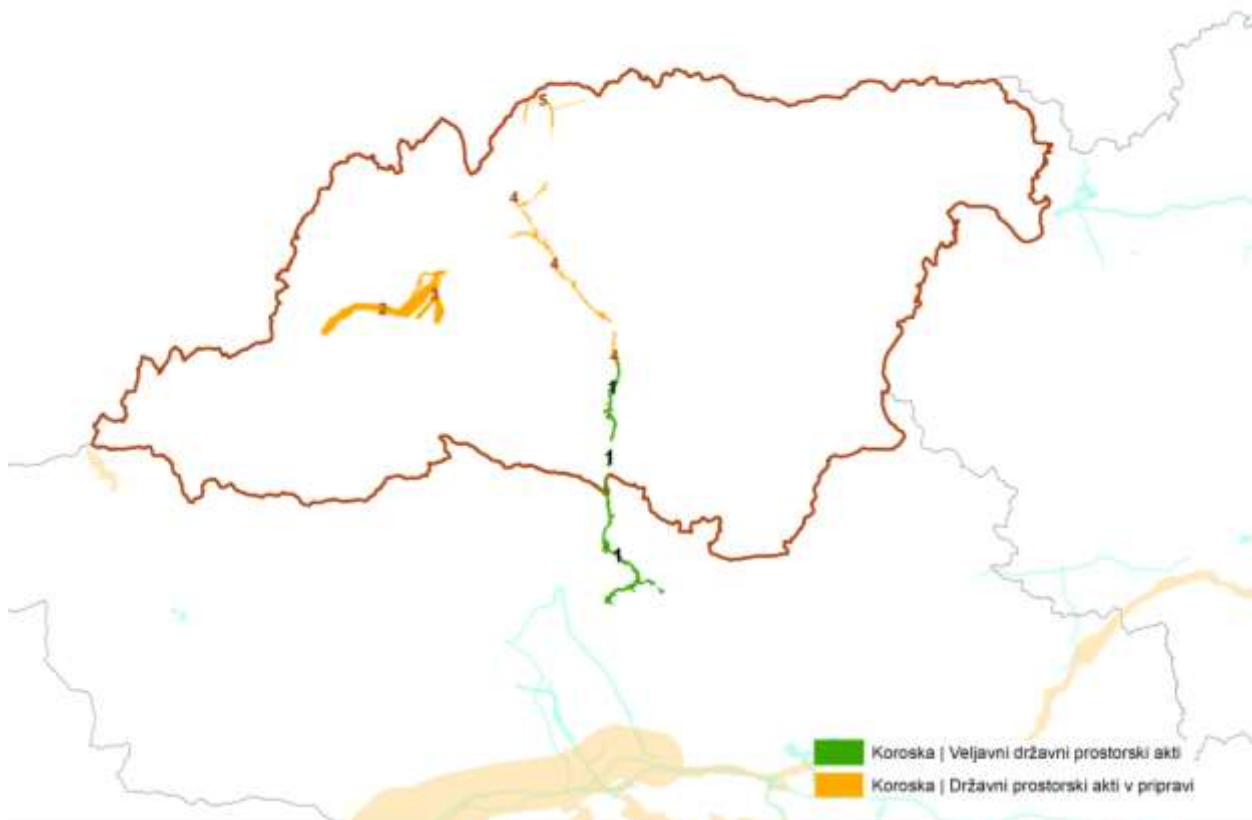
Upoštevajo se veljavni DPN in DPN v pripravi (slika 3):

Preglednica 2: Seznam veljavnih državnih prostorskih aktov

1	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Velenje-jug do priključka Slovenj Gradec-jug
---	--

Preglednica 3: Seznam državnih prostorskih aktov v pripravi

2	Državni prostorski načrt za daljnovod 2x110 kV RTP Ravne-RTP Mežica
3	Državni prostorski načrt za RTP 220/110/(20) kV Ravne s priključnim 220kV daljnovodom
4	Državni prostorski načrt za državno cesto priključek Slovenj Gradec jug-Dravograd z obvoznici
5	Državni prostorski načrt za vetrno elektrarno Ojstrica

Slika 2: Grafični prikaz območij veljavnih DPN (zeleno) in DPN v pripravi (oranžno). (Vir: MOP, DzPGS)

2.5 Usmeritev za prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembna za razvoj regije

Prednostna razvojna območja regije so območja opredeljena na ključnih razvojnih potencialih regije. Skladno z razvojno vizijo in razvojnimi cilji regije naj se preverijo prostorski potenciali za doseganje zastavljenih ciljev. Po potrebi se za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembne za razvoj regije v strategiji razvoja regije, že opredelijo prednostna razvojna območja.

Usmeritve za regijo

Prednostna območja namenjena koncentraciji gospodarskih dejavnosti zagotavljajo potrebe več lokalnih skupnosti hkrati in s tem koncentrirajo razvojni potencial regije. V urbanih naseljih, ki opravljajo funkcijo središč II., ter izjemoma III. ravni, se skladno z zagotavljanjem optimalne in racionalne dostopnosti, zagotavlja pogoje za razvoj večjih proizvodnih obratov in visoko razvitih storitvenih dejavnosti. V središčih IV. ravni se ustvarja pogoje za razvoj malega in srednjega gospodarstva. Razvoj gospodarstva naj temelji tako na pridobljenih in uveljavljenih znanjih iz preteklosti, kakor tudi na inovativnosti in visokotehnoški specializaciji prihodnosti. Za spodbujanje nadaljnega razvoja prednostnih razvojnih območij za koncentracijo gospodarskih dejavnosti je treba vlagati v komunalno opremljanje stavbnih zemljišč. Prednost pred poseganjem na nove površine se daje prenovi in reaktivaciji razvrednotenih območij z ustrežno namensko rabo.

Kmetijstvo, zaradi naravnih pogojev, ne predstavlja večje razvojne perspektive za usmerjeno intenzivno pridelavo. Na drugi strani obsežni gozdovi predstavljajo bogat naravni vir za razvoj gospodarstva na področju lesne industrije. Spodbuja se sonaravno kmetijstvo in gozdarstvo ter njegova gospodarska in socialna vloga pri zagotavljanju vitalnosti in poseljenosti podeželja v kombinaciji z razvojem turizma. V prednostnih območjih namenjenih turizmu se nadaljnji razvoj osredotoči na razbremenjevanje, prenavo in ponovno uporabo obstoječih turističnih kapacitet v smislu večanja kakovosti nastanitev, storitev in programov, zmanjševanje rabe vode in odpadkov ter izboljšanje infrastrukture za trajnostno mobilnost in dostopnost z javnimi prevoznimi sredstvi tudi za zadnji kilometer. Namesto odpiranja novih območij, se prostorsko osredotoči na območja, kjer je že zagotovljena ključna turistična infrastruktura v regiji na podlagi opredelitve turističnih destinacij v Strategiji turizma.

2.6 Usmeritve za opredelitev zelenega sistema regije

Zeleni sistem regije predstavlja zeleno infrastrukturo² na regionalni ravni. Z zelenim sistemom regije se zagotavlja večfunkcionalnost prostora na regionalni ravni, zlasti ekološke in okoljske funkcije ter s tem združljive rabe prostora, ohranjanje oziroma izboljšanje ugodnega stanja habitatov na območjih NATURA 2000, prilagajanje na podnebne spremembe, zlasti z ohranjanjem površin za razlivna območja voda, naravno obnavljanje naravnih ekosistemov, zlasti tal in gozda, prepoznavnost krajine ter rekreacijo v odprtem prostoru. V okviru strategije razvoja regije se preveri povezanost z zelenimi sistemi sosednjih regij in z zelenimi sistemi naselij. Zeleni sistem regije lahko vključuje gozdna, kmetijska ali vodna zemljišča ter drug odprti prostor, ki lahko prispeva k izvajanju večfunkcionalne vloge zelenega sistema (npr. obnavljanje vodnih virov, zagotavljanje čistega zraka, protipoplavna varnost, protipožarna varnost, šport in rekreacija, prepoznavnost krajine in naselij, razvoj prepoznavnih turističnih in drugih znamk in produktov).

Usmeritve za regijo

Ogrodje zelenega sistema Koroške regije tvori povezan sistem območij Nature 2000. Na območje regije delno ali v celoti sega več kot 20 takih območij, med katerimi so tudi: Pohorje,

² Zelena infrastruktura je sistem funkcionalno povezanih naravnih in pol-naravnih območij, ki omogočajo naravne procese za zdrav, produktiven, varen, privlačen in večfunkcionalen prostor.

Kamniško - Savinjske Alpe in vzhodne Karavanke, Zgornja Drava s pritoki, Huda luknja, Raduha, Razbor, Peca... Na območjih Natura 2000 se zagotovijo pogoji za ohranjanje ugodnega stanja habitatov.

Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2004 je opredelila krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi pomembna na nacionalni ravni. Na območju regije so Košenjak, Ribniško Pohorje, Strojna, Šentjanž nad Dravčami in Zgornja Mežiška dolina. Krajinska območja predstavljajo potencial za turistične ali prostočasne dejavnosti, kjer je mogoče oblikovati kakovostne in raznolike in regionalno prepoznavne turistične produkte, zato se v strategiji razvoja regije smiselno upošteva tudi usmeritve za prednostna območja za razvoj posameznih dejavnosti, ki so pomembna za razvoj regije.

V urbanih naseljih se izkoristi možnosti mešane rabe kmetijskih in gozdnih površin za rekreacijske namene. Pri prostorskem urejanju kmetijskih zemljišč in kmetijskega prostora se upošteva usmeritve za ohranjanje ekološke povezljivosti, varstvo habitatov in voda ter krajinske prepoznavnosti.

2.7 Usmeritve za razvoj prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo

Stanovanjska politika na državni ravni je opredeljena v Resoluciji o Nacionalnem stanovanjskem programu (Ur.l. RS št 92/15, v nadaljevanju ReNSP). ReNSP izpostavlja štiri cilje nacionalne stanovanjske politike: (1) Uravnorežena ponudba stanovanj, (2) Lažja dostopnost do stanovanj, (3) Kakovostna in funkcionalna stanovanja in (4) Večja stanovanjska mobilnost prebivalstva. ReNSP uvaja novo najemninsko politiko, poudarja pomen in nujnost povečevanja fonda javnih najemnih stanovanj, prenovo obstoječega stanovanjskega fonda in gradnjo javnih najemnih stanovanj na območjih za katera je ugotovljeno, da so potrebe po stanovanjih največje, ki so skladne z usmeritvami prostorske politike (racionalna raba prostora, krepitev policentričnega urbanega sistema, izboljšanje kakovosti bivanja ...) ter kjer so ekonomske sposobnosti prebivalstva za reševanje stanovanjskega vprašanja slabe.

V strategiji razvoja regije se upošteva, da se zadostno število stanovanj in primerne površine za stanovanjsko gradnjo zagotavlja v urbanih naseljih. Stanovanja in površine za stanovanjsko gradnjo se prednostno zagotavlja s prenovo razvrednotenih območij ali z ustrezno prenovo in zgoščanjem obstoječih stanovanjskih območij nizke gostote. Prednostna območja za stanovanjsko oskrbo se načrtuje usklajeno z načrtovanjem potrebnih sprememb in prilagoditev javnega potniškega prometa, v bližini prometnih vozlišč in prestopnih točk javnega potniškega prometa skladno s celostno prometno strategijo in ob upoštevanju regionalnih demografskih projekcij. Ravno tako se pri načrtovanju stanovanjskih območij upošteva bližino raznolikih delovnih mest in opremljenost s storitvami.

V stanovanjskih območjih se zagotavlja primerno opremljenost z oskrbnimi in storitvenimi dejavnostmi, športnimi objekti ter rekreacijskimi in zelenimi površinami. V stanovanjskih območjih so lahko dejavnosti osnovnega šolstva in zdravstva, socialno varstvene dejavnosti, dejavnosti za starejše, varstvo otrok, trgovske, poslovne, uslužno-obrtne, turistične, upravne dejavnosti, dejavnosti intelektualnih in umetniških storitev ter druge dejavnosti, ki ne poslabšujejo kakovosti bivalnega okolja in prispevajo k bolj racionalni izrabi površin, komunalnih in prometnih omrežij ter celovitemu delovanju naselja. Skladno s tem se v strategiji razvoja regije smiselno upošteva tudi usmeritve za razvoj družbene infrastrukture.

Prednostna razvojna območja za stanovanjsko oskrbo (PROSO) ter metodologija za njihovo določitev so bila opredeljena v študiji »Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo – PROSO (Pogačar P. s sod., 2016)³. Potrebo po PROSO se v Oceni stanja s področja prostorskega razvoja regije (op.: glej poglavje 3), lahko neposredno povzame iz pripravljenega strokovnega gradiva, lahko pa se, z uporabo predlagane metodologije, rezultate dodatno preveri.

Usmeritve za regijo

Na območju Koroške statistične regije se stanovanjsko oskrbo prednostno usmerja v urbana naselja, opredeljena kot najprimernejša PROSO: Slovenj Gradec, Dravograd, Prevalje, Ravne na Koroškem in Radlje ob Dravi.

2.8 Usmeritve za povezave s sosednjimi območji

Za doseg trajnostnega prostorskega razvoja, glede na potrebe družbe, razpoložljivost in kakovost prostorskih potencialov za posamezne dejavnosti, ter z namenom doseči trajnostni prostorski razvoj in upoštevanje obstoječih kakovosti naravnih in ustvarjenih sestavin, je treba zagotoviti sodelovanje in usklajevanje med vsemi ravnmi in deležniki⁴. Za bistvene razvojne priložnosti, ki imajo učinek na več regij in zahtevajo kritično maso razvojnih potencialov, je smiselno, da razvojna regija pri snovanju svojega razvoja sodeluje s sosednjimi območji oziroma regijami.

Usmeritve za regijo

Koroška razvojna regija naj s sosednjimi območji oziroma razvojnimi regijami sodeluje in se povezuje:

- v okviru sistema zelene infrastrukture na regionalni ravni,
- v okviru razvoja družbene infrastrukture ter gospodarske javne infrastrukture na področju okolja in prometa.

S sosednjimi območji na čezmejnih ravni pa naj sodeluje in se povezuje pri reševanju razvojnih izzivov na čezmejnih, hribovitih in gorskih območjih, ki demografsko in gospodarsko stagnirajo ali nazadujejo.

³ Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo (2016, Petra Pogačar in UL FF Oddelke za geografijo),

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/studije/PROSO_koncno_porocilo.pdf

* Kot naselja so bila v nalogi upoštevana »stična naselja«; to so naselja sestavljena iz večjega števila manjših administrativnih naselij, ki se fizično stikajo in tvorijo skupno funkcijsko območje. Z vidika opredelitve PROSO je obravnava stičnih naselij pomembna zaradi poselitvenih značilnosti v mestnem in obmestnem prostoru, ki je med seboj intenzivno povezan.

⁴ 17. člen ZUreP-2 (Ur. l. RS 61/17).

Stanje na področju veljavnih občinskih prostorskih načrtov V Koroški razvojni regiji na dan 21. 12. 2018:

Slika 4: Veljavni občinski prostorski akti v Koroški regiji. (vir: MOP, DzPGS, http://storitve.pis.gov.si/pis-jv/informativni_vpogled.html)

Na podlagi podatkov Ministrstva za okolje in prostor, so imele v Koroški regiji občinske prostorske načrte sprejete vse občine, razen občine Črna na Koroškem. V fazi priprave občinskega prostorskega načrta je bila na dan 31. 12. 2018 občina Črna na Koroškem.

Preglednica 4: Seznam občin s sprejetim OPN (vir: MOP, DzPGS, <https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/>)

Ime občine	OPA
Dravograd	Občinski prostorski načrt Občine Dravograd
Mežica	Občinski prostorski načrt Občine Mežica
Mislinja	Občinski prostorski načrt Občine Mislinja
Muta	Občinski prostorski načrt Občine Muta
Podvelka	Občinski prostorski načrt Občine Podvelka
Prevalje	Občinski prostorski načrt Občine Prevalje
Radlje ob Dravi	Občinski prostorski načrt Občine Radlje ob Dravi
Ravne na Koroškem	Občinski prostorski načrt Občine Ravne na Koroškem
Ribnica na Pohorju	Občinski prostorski načrt Občine Ribnica na Pohorju
Slovenj Gradec	Občinski prostorski načrt Mestne občine Slovenj Gradec
Vuzenica	Občinski prostorski načrt Občine Vuzenica

Vir.: Podatki o občinskih prostorskih aktih so dostopni na portalu: <http://www.pis.gov.si/>

3 Priporočila za izdelavo ocene stanja s področja prostorskega razvoja za območje razvojne regije

Oceno stanja s področja prostorskega razvoja na območju regije se pripravi kot ena izmed podlag za opredelitev prioriteten razvojnih ciljev regije. Stanje prostora je pomemben kazalnik splošne blaginje in kakovosti bivanja in opredeljuje trenutne značilnosti prostora. Opredeli se na podlagi poznavanja fizičnih, družbenih, okoljskih in gospodarskih značilnosti prostora. Poznavanje stanja prostora in pričakovanih prihodnjih razmer, ki se odražajo skozi razvojne trende, omogoča oblikovanje načel za usmerjanje nadaljnjega razvoja ter razvoja poselitvenih in drugih sistemov v regiji.

Ocena stanja prostorskega razvoja v primeru, da podrobneje obravnava posamezna geografsko definirana območja v regiji (npr. mesta, širša mestna območja, prednostna razvojna območja za posamezne dejavnosti), lahko šteje tudi kot analiza razvojnih potreb in razvojnih potencialov območja (teritorija) s pripravljeno razvojno strategijo, skladno s priporočili EKP (op.: glej točko 8 spodaj).

Priporočena vsebina ocene stanja

1 Analiza razvojnih potreb in potencialov razvojne regije

- socialna struktura regije
- gospodarska struktura regije
- naravni viri v regiji
- kulturne kakovosti
- opremljenost naselij z družbeno infrastrukturo
 - javna uprava
 - vzgoja in izobraževanje
 - znanost
 - šport
 - zdravstvo
 - socialno varstvo
 - kultura
 - drugo
- opremljenost naselij z gospodarsko javno infrastrukturo (GJI)
 - prometna povezanost
 - telekomunikacijska infrastruktura
 - energetska infrastruktura in oskrba z energijo
 - oskrba s pitno vodo in odvajanje odpadnih voda
 - ravnanje z odpadki

2 Razvoj omrežja urbanih in drugih naselij ter funkcionalna urbana območja

3 Stanovanja

- Opredelitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo (glej tudi 2.7)

4 Podeželje

5 Ogrožena območja, območja z omejitvami v prostorskem razvoju in rabi tal

- vododeficitarna območja
- območja potencialnih naravnih in drugih nesreč

6 Povezovanje regije s sosodnjimi in drugimi regijami v Republiki Sloveniji

7 Vključevanje regije v mednarodni prostor

8 Območje teritorialne strategije z oceno potreb in potencialov

ZUreP-2 v 258. čl. 4. odstavek pripravljavcu RPP nalaga pripravo poročila o prostorskem razvoju za območje RPP. V procesu priprave SRR in kasneje RPP je smiselno pripraviti oceno stanja s področja prostorskega razvoja tako, da je oceno kasneje mogoče smiselno nadgraditi v Poročilo o prostorskem razvoju za območje razvojne regije. Kot pomoč pri pripravi ocene stanja s področja prostorskega razvoja, se priporoča uporaba strokovnih

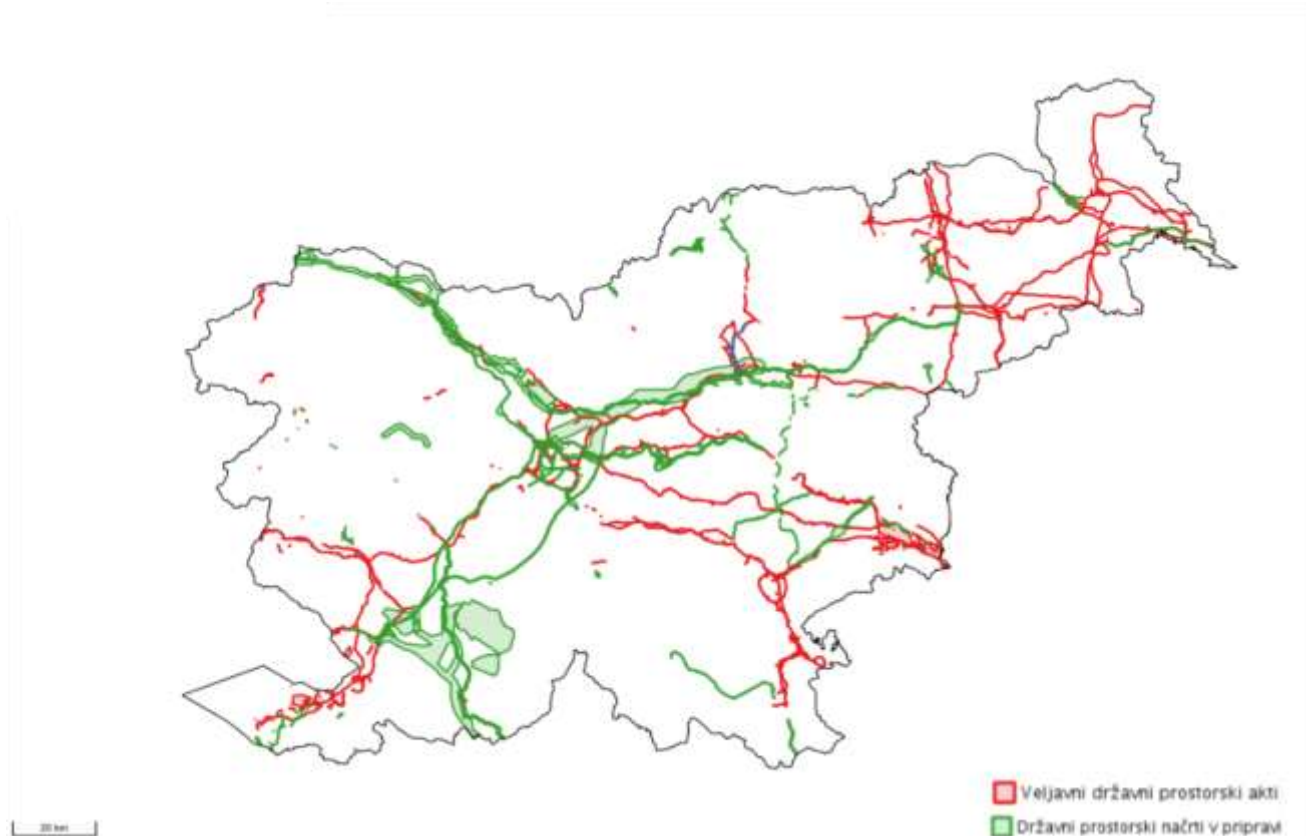
gradiv »Testni primer za vzpostavitev sistema kazalnikov spremljanja stanja v prostoru na lokalni ravni« (LOCUS, 2013a)⁵ ter »Poročilo o stanju v prostoru MO Nova Gorica (LOCUS, 2013b)⁶.

⁵ Testni primer za vzpostavitev sistema kazalnikov spremljanja stanja v prostoru na lokalni ravni« (LOCUS, 2013a),
http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/regionalno_prostorsko_nacrtovanje/

⁶ »Poročilo o stanju v prostoru MO Nova Gorica (LOCUS, 2013b),
http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/regionalno_prostorsko_nacrtovanje/

4 Priloge

Priloga 1: Seznam sprejetih državnih prostorskih aktov (stanje 21. 12. 2018)

Grafični prikaz območij veljavnih DPN in DPN v pripravi (vir: MOP, DzPGS, http://storitve.pis.gov.si/pis-jv/informativni_vpogled.html)

Seznam veljavnih državnih prostorskih aktov (vir: MOP, DzPGS, <https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/>)

ID	NAZIV AKTA
1	Lokacijski načrt za avtocesto predor Karavanke - Bregana odsek Hrušica - Vrba
2	Lokacijski načrt za avtocesto Razdrto - Fernetiči
4	Lokacijski načrt hidroelektrarne Boštanj
5	Lokacijski načrt za magistralno cesto - avtomobilsko cesto Šentilj-Pesnica
6	Lokacijski načrt za avtocesto Arja vas - Ločica pri Vranskem
7	Lokacijski načrt za vzhodno avtocesto od Malenc do Šentjakoba in del severne obvozne ceste od Tomačevega do Zadobrove v Ljubljani
8	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Vransko - Blagovica
9	Lokacijski načrt avtoceste za odsek Slivnica - Fram - BDC
10	Lokacijski načrt za odsek avtomobilske ceste Višnja Gora - Bič
11	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Podtabor - Naklo
12	Lokacijski načrt za izvennivojski priključek Slovenska Bistrica sever (Devina) na avtomobilski cesti A 10 Hoče-Arja vas
13	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Divača - Kozina
14	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Blagovica - Šentjakob

15	Lokacijski načrt za Primorski krak avtoceste na odseku hitre ceste Vipava - Selo
16	Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Doblar na Soči - HE Doblar II
17	Lokacijski načrt za obnovo in doinštalacijo obstoječe hidroelektrarne Plave na Soči - HE Plave II
19	Lokacijski načrt za odsek avtoceste Slivnica - Pesnica
20	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Kozina - Klanec
21	Lokacijski načrt za rekonstrukcijo glavne ceste G 10 (M 10) na odseku Depala vas - Črnuče, pododsek v Mestni občini Ljubljana
22	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Klanec - Srmin
23	Lokacijski načrt za smer avtoceste Maribor - slovensko-madžarska meja na odseku Vučja vas - Beltinci
24	Lokacijski načrt za Primorski krak avtoceste na odseku hitre ceste Razdrto - Vipava
25	Lokacijski načrt za avtocestni priključek Razdrto
26	Lokacijski načrt za avtocestni priključek Celje zahod, povezovalno cesto in oskrbni center Lopata
27	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Kronovo - Smednik
28	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Krška vas - Obrežje
29	Lokacijski načrt za vzporedni plinovod M 1/1 na odseku Kidričevo - Rogatec
30	Lokacijski načrt za smer avtoceste Karavanke - Obrežje, na odseku Bič - Korenitka
31	Lokacijski načrt za smer avtoceste Maribor - slovensko - madžarska meja na odseku Cogetinci - Vučja vas
32	Lokacijski načrt za odsek avtoceste Maribor - Lenart
33	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Šentvid - Koseze
34	Lokacijski načrt za gradnjo enostranskega spremljajočega objekta tipa 2 na AC odseku Šmarje Sap - Višnja Gora
35	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Smednik - Krška vas
36	Ureditveni načrt za območje naravnega rezervata Škocjanski zatok
37	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Hrastje - Lešnica
38	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Črnivec (Peračica) - Podtabor
39	Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Korenitka - Pluska
40	Lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Jelšane
41	Lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Gruškovje
42	Lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Dobova
43	Državni lokacijski načrt za avtocestni priključek Celje vzhod in povezovalno cesto
44	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Stovže v Občini Bovec
45	Državni lokacijski načrt za glavno cesto Želodnik - Mengeš - Vodice na odseku Želodnik - Mengeš z obvoznico Mengeš
46	Državni lokacijski načrt za vodnogospodarsko ureditev Drave od Vurberka do Zgornjega Dupleka
47	Državni lokacijski načrt za sanacijo in izgradnjo visokovodnih nasipov ob reki Muri od Dokležovja do Kučnice
48	Državni lokacijski načrt za sanacijo in izgradnjo visokovodnih nasipov ob reki Muri od Cvena do Vučje vasi
49	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Lendava - Pince z odcepom hitre ceste na Dolgo vas
50	Državni lokacijski načrt za cesto G1-2 (HC) Hajdina - Ptuj na območju Občine Hajdina
51	Državni lokacijski načrt za navezavo luke Koper na avtocestno omrežje
52	Državni lokacijski načrt za daljnovod DV 2x110 kV Toplarna - Polje - Beričevo
53	Državni lokacijski načrt za rekonstrukcijo plinovoda M2 na odseku Rogatec - Rogaška Slatina
54	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Vrba - Črnivec (Peračica)
55	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Lenart - Spodnja Senarska

56	Državni lokacijski načrt za hitro cesto Koper - Izola
57	Državni lokacijski načrt za obojestranski bencinski servis Vipava na odseku hitre ceste Razdrto - Vipava
58	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Lešnica - Kronovo
59	Državni lokacijski načrt za preložitve regionalne ceste R II - 420 na območju naselja Dobova
60	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Spodnja Senarska - Cogetinci
61	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Beltinci - Lendava
62	Državni lokacijski načrt za drugi tir železniške proge Divača–Koper
63	Državni lokacijski načrt za hidroelektrarno Blanca
64	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Slivnica - Draženci
65	Državni lokacijski načrt za vodnogospodarsko ureditev Drave od Dogoš do jezua v Melju
66	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Strug nad vasjo Koseč v občini Kobarid
67	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Podmark v občini Šempeter - Vrtojba
68	Državni lokacijski načrt za avtocestni priključek Naklo
69	Državni lokacijski načrt za daljnovod 2 x 400 kV Beričevo - Krško
70	Državni lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Starod
71	Državni lokacijski načrt za kompresorsko postajo Ajdovščina
72	Državni lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Središče ob Dravi
73	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku MMP Gruškovje - meja z Republiko Hrvaško
74	Lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Dragonja
75	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Pluska - Ponikve
76	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Šmihel v Mestni občini Nova Gorica
77	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Gradišče nad Prvačino v Mestni občini Nova Gorica
78	Državni lokacijski načrt za preložitve glavne ceste G1-6 in regionalne ceste R2-404 na območju Ilirske Bistrice
79	Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Ponikve - Hrastje
80	Državni lokacijski načrt za glavno cesto Želodnik - Mengeš - Vodice na odseku Mengeš - Žeje
81	Državni lokacijski načrt za hidroelektrarno Krško
82	Državni lokacijski načrt za prenosni plinovod (R25D) od odcepa na magistralnem plinovodu M2 pri Šentrupertu do Termoelektrarne Šoštanj v Šoštanju
83	Državni lokacijski načrt za oskrbni center ob avtocestnem odseku Slivnica - Pesnica
84	Državni lokacijski načrt za plinovod M 1/1 na odseku Ceršak - Kidričevo
85	Državni lokacijski načrt za izvennivojsko križanje Zijavnica regionalne ceste I. reda R1-215/1162 Trebnje - Mokronog z železniško progo Sevnica - Trebnje
86	Državni lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Zavrč
87	Državni lokacijski načrt za kablovod 110 kV Pekre - Koroška vrata - Melje
88	Državni lokacijski načrt za mednarodni mejni prehod Sočerga
89	Državni lokacijski načrt za glavno cesto Želodnik - Mengeš - Vodice na odseku Žeje - Vodice
90	Lokacijski načrt za obvozno cesto mimo naselja Dragonja na mednarodnem mejnem prehodu Dragonja
91	Državni lokacijski načrt za regionalno cesto I. reda R1 - 221/1219 Zagorje - Bevško na območju plazu Ruardi
92	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo vinske ceste v obmejnem območju Republike Slovenije v občini Kungota
93	Državni lokacijski načrt za nadvoz državne ceste Teharje - Svetina čez železniško progo Zidani Most - Maribor

94	Državni prostorski načrt za Letališče Cerklje ob Krki
95	Državni lokacijski načrt za hitro cesto na odseku Jagodje–Lucija in priključno cesto za Piran
96	Načrt prostorskih ureditev za območje Kobilarne Lipica – I. del
97	Državni prostorski načrt za daljnovod 2×110 kV Beričevo–Trbovlje
98	Državni prostorski načrt za vzporedni plinovod M 1/3 od merilno-regulacijske postaje Ceršak do slovensko-avstrijske meje
99	Državni prostorski načrt za izgradnjo daljnovoda DV 110 kV Murska Sobota-Lendava
100	Državni prostorski načrt za bioplinsko napravo na Cvenu v Občini Ljutomer
101	Državni lokacijski načrt za DV 2 x 110 kV Lenart – Radenci
102	Državni prostorski načrt za 1. fazo kamionskega terminala pred novim vhodom v luko Koper
103	Državni prostorski načrt za cesto R3-647/1368 Mlačevo-Rašica mimo naselja Ponikve
104	Državni prostorski načrt za elektrifikacijo in rekonstrukcijo železniške proge Pragersko - Hodoš
105	Državni lokacijski načrt za daljnovod 2 × 110 kV Murska Sobota - Mačkovci
106	Državni lokacijski načrt za avtocesto Koseze - Kozarje
107	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M5/R51 na odseku od Vodice do Termoelektrarne Toplarne Ljubljana
108	Državni prostorski načrt za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na lokaciji Vrbina v občini Krško
109	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M 2/1 na odseku med Trojanami in Vodici pri Ljubljani
110	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M 2/1 na odseku Rogaška Slatina - Trojane
111	Državni prostorski načrt za daljnovod 2 x 110 kV RTP Polje - RTP Vič
113	Državni prostorski načrt za območje Šmartinskega jezera
114	Državni prostorski načrt za kompleks Debeli rtič
115	Državni lokacijski načrt za daljnovod 2×110 kV RTP Grosuplje-RTP Trebnje
116	Državni prostorski načrt za odsek avtoceste Draženci - mednarodni mejni prehod Gruškovje
117	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine
118	Državni prostorski načrt za izvennivojsko križanje glavne in regionalne železniške proge z glavno cesto Šentjur - Mestinje v Grobelnem
119	Državni prostorski načrt za ureditev regionalne ceste R2-428/1249 Radmirje–Luče in zagotavljanje poplavne varnosti naselja Luče
120	Državni lokacijski načrt za preložitev glavne ceste G2-108 ob naselju Zgornji Log pri Litiji
121	Državni prostorski načrt za priključek Brezovica na AC odseku Ljubljana-Vrhnika
122	Državni prostorski načrt za ureditev Savinje za zagotavljanje poplavne varnosti urbaniziranih območij od Ločice do Letuša ob Savinji
123	Državni prostorski načrt za navezovalno cesto Jeprca-Stanežiče-Brod
124	Državni prostorski načrt za črpalno hidroelektrarno na Dravi in daljnovodno povezavo ČHE-RTP Maribor
125	Državni prostorski načrt za celovito prostorsko ureditev pristanišča za mednarodni promet v Kopru
126	Državni prostorski načrt za dograditev priključka Šmarje–Sap na avtocestnem odseku Malence – Šmarje–Sap
127	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R38 Kalce - Godovič
128	Državni prostorski načrt za gospodarsko središče Feniks v Posavju
129	Državni prostorski načrt za območje hidroelektrarne Brežice
130	Državni prostorski načrt za prestavitev obstoječega prenosnega plinovoda R26 Krašnja - Kresnice na območju Dešna
131	Državni prostorski načrt za daljnovod (DV) 2 x 400 kV Cirkovce - Pince

132	Državni prostorski načrt za plinsko-parno elektrarno v Termoelektrarni Trbovlje
133	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R297B Šenčur - Cerklje na Gorenjskem
134	Državni prostorski načrt za cesto G2-108 Hrastnik–Zidani Most in G1-5 Rimske Toplice–Zidani Most–Radeče
135	Državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica-Hudo
136	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M6 od Ajdovščine do Lucije
137	Državni prostorski načrt za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline
138	Državni prostorski načrt za vodnogospodarsko ureditev Dravinje na odseku Stogovci-Koritno
139	Državni prostorski načrti za preložitve regionalne ceste R2–403/1075 Podrošt–Češnjica skozi Železnike ter ureditev vodne infrastrukture za zagotavljanje poplavne varnosti Železnikov
140	Državni prostorski načrt za obvoznico Tolmin
141	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R25A/1 Trojane–Hrastnik
142	Državni prostorski načrt za izvennivojsko križanje glavne ceste in glavne železniške proge v Središču ob Dravi
143	Državni prostorski načrt za območje hidroelektrarne Mokrice
144	Državni prostorski načrt za zagotavljanje poplavne varnosti jugozahodnega dela Ljubljane in naselij v občini Dobrova - Polhov Gradec
145	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Velenje-jug do priključka Slovenj Gradec-jug
146	Državni prostorski načrt za preureditev železniške postaje Pragersko
147	Državni prostorski načrt za prenosne plinovode zanke do Zreč
149	Državni prostorski načrt za RTP 110/20 kV Dobruška vas
150	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51A Jarše-Sneberje
151	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M3/1 Kalce - Vodice
152	Državni prostorski načrti za prenosni plinovod R52 Kleče–Toplarna Šiška (TOŠ)
153	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M3/1 Kalce–Ajdovščina
154	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51B TE-TOL–Fužine/Vevče
155	Državni prostorski načrt za nadvoz čez železniško progo s priključkom na regionalno cesto R3-646 ter priključkoma na Kadunčevo in Industrijsko cesto v Grosupljem
156	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo obstoječih prenosnih plinovodov M3, M3B, R31A, R32, R34
157	Državni prostorski načrt za dograditev avtocestnega predora Karavanke
158	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo dela daljnovoda 2 × 110 kV Gorica–Divača (odsek Renče)
159	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M9 Lendava-Kidričevo
160	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo daljnovoda 2 × 400 kV Šoštanj–Podlog
161	Državni prostorski načrt za 110 kV kablovod od RTP 110/20 kV Vrtojba do slovensko-italijanske meje pri mednarodnem mejnem prehodu Vrtojba
162	Državni prostorski načrt za kablovod 110 kV od RTP 110/20 kV Dekani do slovensko-italijanske meje pri mednarodnem mejnem prehodu Škofije
163	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Šentrupert na avtocesti A1 Šentilj–Koper do priključka Velenje jug
164	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do MMP Metlika in do priključka Črnomelj jug
165	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M3/1 Ajdovščina–Šempeter pri Gorici
166	Državni prostorski načrt za Varovano parkirišče Brdo zahod s spremljajočimi servisnimi dejavnostmi
167	Državni prostorski načrt za železniško progo Maribor–Šentilj
168	Državni prostorski načrt za daljnovod 2 x 110 kV Kamnik–Visoko

Priloga 2: Seznam državnih prostorskih aktov v pripravi (stanje 21. 12. 2018)

Seznam državnih prostorskih aktov v pripravi (vir: MOP, DzPGS, <https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/>)

	NAZIV
1	Državni lokacijski načrt za glavno cesto na odseku Ptuj – Markovci
2	Načrt prostorskih ureditev za zavarovano območje Kobilarne Lipica
3	Državni prostorski načrt za območje Industrijske cone Bistrica
4	Državni prostorski načrt za navezovalno cesto Zahodna obvoznica Maribor
5	Državni prostorski načrt za centralno čistilno napravo Bohinj
6	Državni prostorski načrt za državno cesto od Otiškega vrha do meje z Republiko Avstrijo na Holmecu
7	Državni prostorski načrt za izvennivojski prehoda Žirovnica-Selo v Občini Žirovnica
8	Državni prostorski načrt za počivališče tovornih vozil Železni most ob avtocesti Kozina– Klanec
9	Državni prostorski načrt za izvennivojski prehod Lesce pri Murki v Občini Radovljica
10	Državni prostorski načrt za kompresorsko postajo Rogatec
11	Državni prostorski načrt za ureditev izvennivojskega prehoda Dobova izvoz v občini Brežice
12	Državni prostorski načrt za ljubljansko železniško vozlišče
13	Državni prostorski načrt za letališče Portorož
14	Državni prostorski načrt za gradnjo državne ceste R1-210 Cerčno–Hotavlje
15	Državni prostorski načrt za izgradnjo obvoznice Škofljica
16	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Slovenj Gradec jug do Dravograda z obvoznici
17	Državni prostorski načrt za avtocesto na odseku Postojna / Divača - Jelšane
18	Državni prostorski načrt za ureditev izvennivojskega prehoda Rakek v občini Cerknica
19	Državni prostorski načrt za novo elektrificirano progo Ljubljana-Kranj-Jesenice-državna meja z navezavo na letališče Jožeta Pučnika Ljubljana
20	Državni prostorski načrt za zagotavljanje poplavne varnosti v Spodnji Savinjski dolini
21	Državni prostorski načrt za HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke na srednji Savi
22	Državni prostorski načrt za območje Celjske koče
23	Državni prostorski načrt za glavno cesto G2-102 Robič–Kalce–Logatec na odsekih 1033 Hotedršica, 1034 Godovič in 1035 Spodnja Idrija
24	Državni lokacijski načrt za gradnjo državno cesto na odseku med avtocesto A1 (Celje Lopata) in avtocesto A2 (Novo mesto) – III. razvojna os – srednji del
25	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Črnomelj jug do mednarodnega mejnega prehoda Vinica
26	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo daljnovidne povezave med RTP Beričevo in RTP Podlog z 220 kV na 2 x 400 kV
27	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo glavne ceste G2-107 od Šentjurja do Dobovca
28	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo daljnovidne povezave med RTP Beričevo in RTP Divača z 220kV na 2v 2 x 400 kV
29	Državni prostorski načrt za cestno povezavo od Krškega do Brežic
30	Državni prostorski načrt za park vetrnih elektrarn Senožeška Brda
31	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Macesnik v Občini Solčava
32	Državni prostorski načrt za letališče Jožeta Pučnika Ljubljana
33	Državni prostorski načrt za daljnovod DV 2 x 110 kV RTP Kočevje - RTP Črnomelj

34	Državni prostorski načrt za umeščanje HE na ljubljanskem in litijskem odseku reke Save
35	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M8 Kalce - Jelšane
36	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M10 Vodice - Rateče
37	Državni prostorski načrt za daljnovod 2 × 110 kV Trebnje - Mokronog - Sevnica
38	Državni prostorski načrt za Tivolski lok
39	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M9 Kidričevo - Vodice
40	Državni prostorski načrt za novo železniško progo Trst–Divača - slovenski del odseka
41	Državni prostorski načrt za nadgradnjo železniške proge Ljubljana–Kranj–Jesenice–državna meja v koridorju obstoječe proge
42	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R15/1 Pince–Lendava
43	Državni prostorski načrt za hidroelektrarno Hrastje Mota na Muri
44	Državni prostorski načrt za polje vetrnih elektrarn Zajčica
45	Državni prostorski načrt za obvoznico glavne ceste G2-106 v Velikih Laščah
46	Državni prostorski načrt za obvoznico Most na Soči
47	Državni prostorski načrt za obvoznico Volče
48	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R15/1 Lendava - Ljutomer
49	Državni prostorski načrt za daljnovod 2 × 110 kV RTP Ravne - RTP Mežica
50	Državni prostorski načrt za 110 kV kablovod v MO Koper
51	Državni prostorski načrt za vetrno elektrarno Plešivec
52	Lokacijski načrt za vplivno območje plazu Slano Blato v Občini Ajdovščina
53	Državni prostorski načrt za RTP 220/110/(20) kV Ravne s priključnim 220 kV daljnovodom
54	Državni prostorski načrt za prestavitev dela glavne ceste G2-108/1182 Zgornji Hotič - Spodnji Hotič
55	Državni prostorski načrt za hitro cesto na odseku Koper-Dragonja
56	Državni prostorski načrt za vetrno elektrarno Ojstrica
57	Državni prostorski načrt za osrednje vadišče Slovenske vojske
58	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R51C Kozarje-Vevče
59	Državni prostorski načrt za rekonstrukcijo glavne ceste G2-102/1038 Bača–Dolenja Trebuša od km 6.500 do km 8.500
60	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod M1A/1 Interkonekcija Rogatec
61	Državni prostorski načrt za letališče Edvarda Rusjana Maribor
62	Državni prostorski načrt za Mali logistični center Lopata
63	Državni prostorski načrt za daljnovod 2x110 kV Brestanica-Hudo, odsek Brestanica-Družinska vas
64	Državni prostorski načrt za povezovalno cesto Letuš (navezava na cesto Šentrupert-Velenje)
65	Državni prostorski načrt za razširitev ljubljanskega AC obroča in vpadnih avtocest

Priloga 3: Seznam sprejetih občinskih prostorskih aktov (31.12.2018)

Sprejeti občinski prostorski akti (vir: MOP, DzPGS, http://storitve.pis.gov.si/pis-jv/informativni_vpogled.html)

Seznam sprejetih občinskih prostorskih aktov (vir: MOP, DzPGS, <https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/>)

Občinski prostorski akti

- Občinski prostorski načrt Občine Apače
- Občinski prostorski načrt Občine Benedikt
- Občinski prostorski načrt občine Bled
- Občinski prostorski načrt Občine Bohinj
- Občinski prostorski načrt Občine Borovnica
- Občinski prostorski načrt Občine Bovec
- Občinski prostorski načrt Občine Braslovče
- Strategija prostorskega razvoja Občine Braslovče
- Prostorski red Občine Braslovče
- Občinski prostorski načrt Občine Brda
- Občinski prostorski načrt Občine Brezovica
- Občinski prostorski načrt Občine Brežice
- Občinski prostorski načrt Občine Cankova
- Občinski prostorski načrt Občine Cerklje na Gorenjskem
- Občinski prostorski načrt Občine Cerknica
- Občinski prostorski načrt Občine Cerklje
- Občinski prostorski načrt Občine Cirkulane
- Občinski prostorski načrt Občine Črenšovci
- Občinski prostorski načrt Občine Črnomelj

Občinski prostorski načrt Občine Destnik
Občinski prostorski načrt Občine Divača
Občinski prostorski načrt Občine Dobje
Občinski prostorski načrt Občine Dobropolje
Občinski prostorski načrt Občine Dobrna
Občinski prostorski načrt Občine Dobrova-Polhov Gradec
Občinski prostorski načrt Občine Dobrovnik
Občinski prostorski načrt Občine Dolenjske Toplice
Občinski prostorski načrt Občine Domžale
Občinski prostorski načrt Občine Dornava
Občinski prostorski načrt Občine Dravograd
Občinski prostorski načrt Občine Gorenja vas-Poljane
Občinski prostorski načrt Občine Gorišnica
Občinski prostorski načrt Občine Gorje
Občinski prostorski načrt Občine Gornja Radgona
Občinski prostorski načrt Občine Gornji Grad
Občinski prostorski načrt Občine Grad
Občinski prostorski načrt Občine Grosuplje
Občinski prostorski načrt Občine Hoče-Slivnica
Občinski prostorski načrt Občine Hodoš
Občinski prostorski načrt Občine Horjul
Občinski prostorski načrt Občine Hrastnik
Občinski prostorski načrt Občine Hrpelje - Kozina
Občinski prostorski načrt Občine Idrija
Strategija prostorskega razvoja Občine Ig
Prostorski red Občine Ig
Občinski prostorski načrt Občine Ilirska Bistrica
Občinski prostorski načrt Občine Ivančna Gorica
Občinski prostorski načrt Občine Jesenice
Občinski prostorski načrt Občine Jezersko
Občinski prostorski načrt Občine Juršinci
Občinski prostorski načrt Občine Kamnik
Občinski prostorski načrt Občine Kanal ob Soči
Občinski prostorski načrt Občine Kidričevo
Občinski prostorski načrt Občine Kobarid
Občinski prostorski načrt Občine Kočevje
Občinski prostorski načrt Občine Komen
Občinski prostorski načrt Občine Komenda
Občinski prostorski načrt Občine Kostanjevica na Krki
Izvedbeni prostorski načrt Mestne občine Kranj
Strateški prostorski načrt Mestne občine Kranj
Občinski prostorski načrt Občine Križevci
Občinski prostorski načrt Občine Krško
Občinski prostorski načrt Občine Kungota
Občinski prostorski načrt Občine Kuzma
Občinski prostorski načrt Občine Laško

Občinski prostorski načrt Občine Litija
Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana – strateški del
Občinski prostorski načrt Mestne občine Ljubljana – izvedbeni del
Občinski prostorski načrt Občine Ljutomer
Občinski prostorski načrt Občine Logatec
Občinski prostorski načrt Občine Loška dolina
Občinski prostorski načrt Občine Loški Potok
Občinski prostorski načrt Občine Majšperk
Občinski prostorski načrt Občine Makole
Občinski prostorski načrt Občine Markovci
Občinski prostorski načrt Občine Medvode
Občinski prostorski načrt Občine Mengeš
Občinski prostorski načrt Občine Metlika
Občinski prostorski načrt Občine Mežica
Občinski prostorski načrt Občine Miren-Kostanjevica
Občinski prostorski načrt Občine Mirna
Občinski prostorski načrt Občine Mirna Peč
Občinski prostorski načrt Občine Mislinja
Občinski prostorski načrt Občine Mokronog-Trebelno
Občinski prostorski načrt Občine Moravče
Občinski prostorski načrt Občine Moravske Toplice
Občinski prostorski načrt Občine Mozirje
Občinski prostorski načrt Mestne občine Murska Sobota
Občinski prostorski načrt Občine Muta
Občinski prostorski načrt Občine Naklo
Občinski prostorski načrt Mestne občine Nova Gorica
Občinski prostorski načrt Mestne občine Novo mesto
Strategija prostorskega razvoja Občine Odranci
Prostorski red Občine Odranci
Občinski prostorski načrt Občine Oplotnica
Občinski prostorski načrt Občine Ormož
Občinski prostorski načrt Občine Pivka
Občinski prostorski načrt Občine Podčetrtek
Občinski prostorski načrt Občine Podlehnik
Občinski prostorski načrt Občine Podvelka
Občinski prostorski načrt Občine Polzela
Občinski prostorski načrt Občine Postojna
Strategija prostorskega razvoja Občine Prebold
Izvedbeni del občinskega prostorskega načrta Občine Prebold
Občinski prostorski načrt Občine Preddvor
Občinski prostorski načrt Občine Prevalje
Občinski prostorski načrt Mestne občine Ptuj
Občinski prostorski načrt Občine Rače-Fram
Občinski prostorski načrt Občine Radeče
Občinski prostorski načrt Občine Radenci
Občinski prostorski načrt Občine Radlje ob Dravi

Strategija prostorskega razvoja občine Radovljica z urbanistično zasnovo Radovljica - Lesce

Prostorski red Občine Radovljica

Občinski prostorski načrt Občine Ravne na Koroškem

Občinski prostorski načrt Občine Razkrižje

Občinski prostorski načrt Občine Rečica ob Savinji

Občinski prostorski načrt Občine Renče-Vogrsko

Občinski prostorski načrt Občine Ribnica

Občinski prostorski načrt Občine Ribnica na Pohorju

Občinski prostorski načrt Občine Rogašovci

Občinski prostorski načrt Občine Rogatec

Strategija prostorskega razvoja Občine Ruše

Občinski prostorski načrt Občine Ruše

Občinski prostorski načrt Občine Selnica ob Dravi

Občinski prostorski načrt Občine Semič

Občinski prostorski načrt Občine Sevnica

Občinski prostorski načrt Občine Sežana

Občinski prostorski načrt Mestne občine Slovenj Gradec

Občinski prostorski načrt Občine Slovenske Konjice

Občinski prostorski načrt Občine Sodražica

Občinski prostorski načrt Občine Središče ob Dravi

Občinski prostorski načrt Občine Starše

Občinski prostorski načrt Občine Straža

Občinski prostorski načrt Občine Sveta Trojica v Slovenskih goricah

Občinski prostorski načrt Občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah

Občinski prostorski načrt Občine Sveti Jurij ob Ščavnici

Občinski prostorski načrt Občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah

Občinski prostorski načrt Občine Sveti Tomaž

Občinski prostorski načrt Občine Šalovci

Občinski prostorski načrt Občine Šempeter - Vrtojba

Občinski prostorski načrt Občine Šenčur

Občinski prostorski načrt Občine Šentilj

Občinski prostorski načrt Občine Šentjernej

Strateški prostorski načrt Občine Šentjur

Izvedbeni prostorski načrt Občine Šentjur

Občinski prostorski načrt Občine Šentrupert

Občinski prostorski načrt Občine Škocjan

Občinski prostorski načrt Občine Škofja Loka

Občinski prostorski načrt Občine Škofljica

Strategija prostorskega razvoja Občine Šmarje pri Jelšah

Občinski prostorski načrt Občine Šmarje pri Jelšah – izvedbeni del

Občinski prostorski načrt Občine Šmarješke Toplice

Strategija prostorskega razvoja Občine Šmartno pri Litiji

Izvedbeni del občinskega prostorskega načrta Občine Šmartno pri Litiji

Občinski prostorski načrt Občine Šoštanj

Občinski prostorski načrt Občine Tabor

Občinski prostorski načrt Občine Tišina
Občinski prostorski načrt Občine Tolmin
Občinski prostorski načrt Občine Trbovlje
Občinski prostorski načrt Občine Trebnje
Občinski prostorski načrt Občine Trnovska vas
Strategija prostorskega razvoja Občine Trzin
Občinski prostorski načrt Občine Trzin - izvedbeni del
Občinski prostorski načrt Občine Tržič
Občinski prostorski načrt Občine Turnišče
Občinski prostorski načrt Občine Velika Polana
Občinski prostorski načrt Občine Velike Lašče
Občinski prostorski načrt Občine Veržej
Občinski prostorski načrt Občine Videm
Občinski prostorski načrt Občine Vipava
Občinski prostorski načrt Občine Vitanje
Občinski prostorski načrt Občine Vodice
Občinski prostorski načrt Občine Vojnik
Občinski prostorski načrt Občine Vransko
Občinski prostorski načrt Občine Vrhnika
Občinski prostorski načrt Občine Vuzenica
Občinski prostorski načrt Občine Zagorje ob Savi
Občinski prostorski načrt Občine Zavrč
Občinski prostorski načrt Občine Zreče
Občinski prostorski načrt Občine Žalec
Občinski prostorski načrt Občine Železniki
Občinski prostorski načrt Občine Žetale
Strategija prostorskega razvoja Občine Žiri
Občinski prostorski načrt Občine Žiri
Občinski prostorski načrt Občine Žirovnica
Občinski prostorski načrt Občine Žužemberk

5 Priporočene strokovne podlage

- Model prostorskega razvoja 2050 (2018, UL BF Oddelek za krajinsko arhitekturo),
- Policentrično omrežje središč in dostopnost prebivalstva do storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena (2016, ZRC SAZU in sodelavci),
- Opredelitev in določitev prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo (2016, Petra Pogačar in UL FF Oddelke za geografija),
- Razvoj procesa in postopkov priprave integralnega pomorskega prostorskega načrtovanja (2018, UIRS in GIS),
- Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050; Sklop 1: FUNKCIONALNA URBANA OBMOČJA (2017, UL FGG),
- Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050; Sklop 2: PROSTORSKE MOŽNOSTI ZA NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO) (2017, BOSON, trajnostno načrtovanje, d.o.o.),
- Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050; Sklop 3: PODEŽELJE IN ZELENA INFRASTRUKTURA (2017, UL BF),
- Strokovna podpora fokusnim skupinam v sklopu priprave Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050; Sklop 4: GORSKA IN OBMEJNA OBMOČJA (2017, UL FF),
- Celostne prometne strategije občin (gradivo MZI RS),
- Trajnostne urbane strategije mestnih občin Slovenije (gradivo MOP RS),
- Inner Peripheries: national territories facing challenges of access to basic services of general interest (2018, ESPON),
- Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja (predvidoma 2019, ZRC SAZU in FGG),
- Podpora pri uporabi in prenosu celovitega upravljanja z degradiranimi območji v prakso (2018, mag. Slavka Zupan K&Z, Svetovanje za razvoj),
- Merila in kriteriji za določitev degradiranih urbanih območij – DUO 2 z nadgradnjo določitve nerevitaliziranih urbanih območij v mestnih občinah (2016, UL FA),
- Celovita metodologija za popis in analizo degradiranih območij (DO), izvedba pilotnega popisa in vzpostavitev ažurnega registra (2017, UL FF, UL FGG in GIS),
- Model povezovanja prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni (2018, GIAM ZRC SAZU, UL FGG, IER in ACER Novo mesto d. o. o.),
- Metodologija za popis poslovnih con in subjektov inovativnega okolja na območju Slovenije, izvedba terenskega popisa in vzpostavitev ažurne evidence (v izdelavi; predvidoma dokončano v letu 2019, UIRS in GIS).

Seznam slik in preglednic

Preglednica 1: Urbana naselja v Osrednjeslovenski regiji (vir: preliminarni osnutek SPRS 2050).....	9
Preglednica 2: Seznam veljavnih državnih prostorskih aktov.....	14
Preglednica 3: Seznam državnih prostorskih aktov v pripravi	14
Preglednica 4: Seznam občin s sprejetim OPN (vir: MOP, DzPGS, https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/)	18
Slika 1: Prikaz urbanih naselij in središč policentričnega urbanega sistema na območju Osrednjeslovenske razvojne regije (vir: MOP DzPGS, Kartografska podlaga: GURS, Obdelava: MOP, DzPGS).....	10
Slika 2: Osrednjeslovensko širše mestno območje (vir: preliminarni osnutek SPRS 2050).	Napaka! Zaznamek ni definiran.
Slika 3: Grafični prikaz območij veljavnih DPN (zeleno) in DPN v pripravi (oranžno). (Vir: MOP, DzPGS).....	14
Slika 4: Veljavni občinski prostorski akti v osrednjeslovenski regiji. (vir: MOP, DzPGS, http://storitve.pis.gov.si/pis-jv/informativni_vpogled.html).....	18